

De exportprestaties van de Belgische kmo's: samenvatting

Hoewel de grootte van de ondernemingen een sterke invloed heeft op de neiging om te exporteren, biedt de internationalisering van de kmo's onbetwistbare voordelen inzake omzet, tewerkstelling en innovatie. Vanuit deze optiek heeft de FOD Economie aan PwC de opdracht gegeven om, in samenwerking met Professors M. Dejardin (Université de Namur & Université Catholique de Louvain) en D. Van Caillie (Université de Liège), een onderzoek uit te voeren over de uitvoer van goederen en diensten door Belgische kmo's.

Bepalen van het profiel van de kmo's met een klein exportpotentieel

Het identificeren van de sectoren waarin Belgische kmo's een exportpotentieel hebben dat tot nu toe onvoldoende werd benut, was mogelijk door een analyse van de "Trade by enterprise characteristics"-gegevens die werden verzameld door de dienst externe statistieken van de Nationale Bank van België. Een analyse hiervan toont aan dat voornamelijk de exportprestaties van de zko's (zeer kleine ondernemingen) kunnen worden verbeterd, en in mindere mate deze van de ko's (kleine ondernemingen).

Internationale vergelijking

De Belgische kmo's presteren voornamelijk beter op het vlak van de gemiddelde waarde van de export per onderneming in vergelijking met de kmo's in de 6 andere geselecteerde landen. Deze landen werden geselecteerd op basis van hun nabijheid en in functie van hun economische prestaties. Verder in het onderzoek werd aangetoond dat de uitvoerprestaties van Belgische zko's lichtjes onder de prestaties van de andere geselecteerde landen blijven.

Bevraging bij de Belgische kmo's

De Belgische kmo's werden gevraagd een onlinevragenlijst in te vullen. Deze lijst werd ter beschikking gesteld via verschillende kanalen (agentschappen van de gewesten, beroepsverenigingen, Kamers van koophandel) tussen 17 september en 31 december 2015. In totaal werd de volledige vragenlijst ingevuld door 273 ondernemingen. Dit onderzoek heeft het mogelijk gemaakt om de voornaamste hindernissen te identificeren die de kmo's ondervinden bij het exporteren en welke diensten en maatregelen ze verwachten om op een meer efficiënte manier exportactiviteiten te kunnen opstarten.

Aanbevelingen

Aanbevelingen werden opgesteld op basis van de verschillende gerealiseerde onderzoeken. Deze aanbevelingen werden opgesteld om de Belgische kmo's te stimuleren om meer te exporteren, rekening houdend met de voornaamste obstakels. De aanbevelingen zijn gericht op 3 verschillende groepen ondernemingen, gedefinieerd in functie van de mate waarin ze exporteren. Meer bepaald:

- Voor de kmo's die niet of weinig exporteren, maar een stijging van hun exportomzet verwachten, raden we aan om economische samenwerkingsverbanden op te richten. Het doel hiervan is het gezamenlijk gebruik van middelen en het delen van kennis te bevorderen. Eveneens wordt een systeem van terugvorderbare voorschotten aangeraden om de exportactiviteiten te helpen financieren.
- Voor de ondernemingen die niet exporteren, raden we in eerste instantie aan om hen bewust te maken van de opportuniteiten die export kan bieden op het vlak van economische ontwikkeling. Verder raden we aan om de zichtbaarheid te bevorderen van de instellingen en de bestaande hulpmiddelen die een antwoord kunnen bieden op de voornaamste bezorgdheden van de kmo's die exportactiviteiten wensen op te starten.